

Sygn. akt IV U 813/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2017 r.

sprawy M. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowanemu przez P. Terenową w J.

o przywrócenie terminu do złożenia oświadczenia

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowanego przez P. Terenową w J.

z dnia 12 czerwca 2017r

znak :(...)

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 813/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 23 listopada 2017 r.

Decyzją z dnia 12 czerwca 2017r. Znak: (...)Prezes KRUS, powołując się na treść art. 58 § 1,2 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. 2016 r. poz. 23 ze zm.) w związku z art. 5a ust. 4 i 7 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 277 ze zm.), odmówił M. S. przywrócenia terminu do złożenia oświadczenia lub zaświadczenia właściwego Urzędu Skarbowego o nie przekroczeniu kwoty należnego podatku dochodowego od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej za 2016 r. Wskazał, że w/w nie udowodnił, że niezachowanie terminu do złożenia zaświadczenia lub oświadczenia o nieprzekroczeniu kwoty należnego podatku spowodowane było zdarzeniem losowym.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył M. S. wnosząc o jej zmianę. W uzasadnieniu odwołujący naprowadzał, iż w dacie upływu terminu do złożenia oświadczenia o wysokości należnego podatku za 2016 r. przebywał poza granicami kraju, stąd też zmuszony był wysłać to oświadczenie drogą elektroniczną. Na skutek błędu w adresie e-mail przedmiotowe oświadczenie nie dotarło do placówki KRUS.

W odpowiedzi na odwołanie KRUS Oddział (...) w R. domagała się jego oddalenia wskazując, że zaskarżona decyzja odmawiająca przywrócenia terminu do złożenia stosownego oświadczenia jest prawidłowa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. objęty został ubezpieczeń społecznym rolników od 1 lutego 2004 r. jako domownik rolnika. Od 24 listopada 2008 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą w zakresie usług stolarskich.

W dniu 1 czerwca 2017 r. złożył do KRUS P. terenowa w D. oświadczenie, że należny podatek dochodowy od przychodów z prowadzonej przez niego działalności gospodarczej w 2016 r. w nie przekroczył kwoty granicznej 3 258,00 zł. Do w/w oświadczenia załączył prośbę o przywrócenie terminu do jego złożenia. W treści pisma M. S. wskazywał, iż przedmiotowe oświadczenie wysyłał już 30 maja 2017r. na adres e-mail KRUS jednakże okazało się, że adres był niepoprawny i korespondencja nie dotarła do adresata.

Wobec bezskutecznego upływu tego terminu KRUS w dniu 12 czerwca 2017 r. wydał decyzję o ustaniu ubezpieczenia emerytalno- rentowego, wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego M. S.. Rozpoznając zaś wniosek M. S. o przywrócenie terminu do złożenia oświadczenia o wysokości podatku, organ rentowy wydał w dniu 12 czerwca 2017 r. decyzję w tym zakresie odmowną, zaskarżoną w niniejszej sprawie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację zalegającą w aktach KRUS.

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, albowiem zostały sporządzone przez powołane do tego organy w zakresie przypisanych im kompetencji i w przewidzianej formie, a ich treść nie budzi wątpliwości Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należy wskazać, że przedmiot postępowania przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych jest wyznaczony przez decyzję organu rentowego. Jest to teza powszechnie reprezentowana w orzecznictwie, iż w postępowaniu cywilnym w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego jej treść (treść decyzji) wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz rozstrzygnięcia sądu (por. postanowienie SN z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, wyrok SN z dnia 1 września 2010 r., III UK 15/10). Powyższe znajduje oparcie w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, a w szczególności w art. 477⁹ § 1 k.p.c. (wskazującym, że odwołanie wnosi się od decyzji organu rentowego), art. 477¹⁰ § 1 i 2 k.p.c. (stanowiącym, że odwołanie powinno zawierać wskazanie zaskarżonej decyzji oraz określenie zarzutów i wniosków jej dotyczących oraz podpis) oraz w art. 477¹⁴ § 1,2 k.p.c. (który określa rodzaje rozstrzygnięć sądu powszechnego – mające postać oddalenia odwołania lub zmiany zaskarżonej decyzji).

Wobec powyższego należy podkreślić, że M. S. złożył odwołanie od decyzji Prezesa KRUS z dnia 12 czerwca 2017r. znak: (...), stąd też to właśnie ta decyzja stanowi przedmiot rozpoznania w niniejszej sprawie.

Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016 r. poz. 277) wprowadza w art. 5a ust 1 zasadę, że rolnik lub domownik, który podlegając ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata, rozpocznie prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpocznie współpracę przy prowadzeniu tej działalności, podlega nadal temu ubezpieczeniu w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu tej działalności, jeżeli spełnia jednocześnie następujące warunki:

- 1) złoży w Kasie oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy tej działalności;
- 2) jednocześnie nadal prowadzi działalność rolniczą lub stale pracuje w gospodarstwie rolnym, obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego, lub w dziale specjalnym;

3) nie jest pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym;

4) nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;

5) kwota należnego podatku dochodowego za poprzedni rok podatkowy od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej nie przekracza kwoty 2528 zł.

Kwota podatku, o której mowa w ust. 1 pkt 5, zwana dalej „roczną kwotą graniczną”, podlega corocznej waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, określonym w ustawie budżetowej za rok, którego kwota dotyczy, ustawie o przewidywanym budżetowym lub ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone (art. 5a ust 8). Jak wynika z obwieszczenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie rocznej kwoty granicznej z dnia 23 maja 2016 r. (M.P. z 2016 r. poz. 483) wysokość rocznej kwoty granicznej, o której mowa w art. 5a ust. 8 wymienionej ustawy, za rok 2016 wynosi 3258 zł.

Ustawowe określenie w sposób zobiektywizowany dochodowego kryterium podatkowego z tytułu równocześnie prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, którego przekroczenie prowadzi do ustania rolniczego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym możliwe jest poprzez przedłożenie zaświadczenia lub oświadczenia o kwocie podatku.

Zaświadczenie albo oświadczenie, że nie została przekroczona kwota podatku dochodowego, o której mowa w art. 5a ust. 1 pkt 5, rolnik lub domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, podlegający ubezpieczeniu, obowiązany jest także złożyć w Kasie do dnia 31 maja każdego roku podatkowego (art. 5a ust 4). Niezłożenie zaświadczenia albo oświadczenia, o których mowa w ust. 4, lub niezachowanie terminu do złożenia tego zaświadczenia albo oświadczenia, jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia z dniem, do którego rolnik lub domownik obowiązany był złożyć zaświadczenie albo oświadczenie w Kasie (art. 5a ust 6) Termin do złożenia wyżej wymienionego zaświadczenia lub oświadczenia, określony w art. 5a ust. 4 ustawy jest terminem prawa materialnego wskazuje bowiem czas, w jakim podmiot obowiązany jest dokonać czynności, której dokonanie w tym czasie pozostawi prawo podmiotu (podleganie ubezpieczeniu) w stanie niezmienionym zaś niedokonanie spowoduje wygaśnięcie prawa. Termin ten może zostać przywrócony albowiem ustawodawca w ust. 7 art. 5 a w/w ustawy zastrzegł taką możliwość, może on zostać przywrócony na wniosek zainteresowanego rolnika lub domownika, jeżeli wnioskodawca udowodni, że niezachowanie terminu nastąpiło wskutek zdarzeń losowych.

Powołana już ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników nie definiuje pojęcia „zdarzenie losowe”. Brak definicji oznacza konieczność badania każdej takiej sprawy indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mogących mieć wpływ na jej wynik. W orzecznictwie sądów apelacyjnych, a przede wszystkim Sądu Najwyższego utrwalone zostało stanowisko, że zdarzenie losowe, to zdarzenie nieprzewidywalne, niemożliwe do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności, mające charakter obiektywnego i zewnętrznego w stosunku do rolnika/ domownika (por wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 15 kwietnia 2014 r. sygn. akt III AUa 1489/13). "Zdarzenie losowe" w rozumieniu art. 5a ust. 7 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jest pojęciem szerszym od pojęcia sił przyrody i oznacza spowodowane zarówno działaniem sił przyrody jak i działaniem innego człowieka zdarzenie nieprzewidywalne, niemożliwe do uniknięcia i niezależne od woli osoby wywodzącej z niego skutki prawne. W zgodzie z takim rozumieniem przedstawionego pojęcia, do kategorii zdarzeń losowych zaliczyć trzeba tak zdarzenia związane z działaniami sił przyrody, jak na przykład ogień, powódź i grad, obsunięcie się ziemi lub tąpnięcia, ale także zdarzenia związane z działaniami ludzkimi, jak na przykład nagła i nieprzewidywana choroba, przestępstwo, wypadek komunikacyjny (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 20.06.2013r., sygn. akt: IIIAUa 114/13, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10.06.2010r., sygn. akt I UK 49/10).

Jak zostało ustalone w sprawie, M. S. nie złożył w przewidzianym terminie zaświadczenia z urzędu skarbowego o kwocie podatku za rok 2016. W odwołaniu wskazywał, że pomylił się przy wysyłaniu w/w oświadczenia pocztą elektroniczną do KRUS wpisując błędny adres e mail adresata. Powyższe stanowiło przyczynę uchybienia terminowi.

Prezes KRUS odmówił wnioskodawcy przywrócenia terminu do złożenia tego zaświadczenia wskazując, że nie wykazał by uchybienie terminowi nastąpiło wskutek zdarzeń losowych i w przekonaniu Sądu stanowisko takie jest prawidłowe i uzasadnione. Sąd Okręgowy stoi bowiem na stanowisku, że rzeczywiście wnioskodawca nie wykazał istnienia okoliczności uniemożliwiających zachowanie terminu do złożenia zaświadczenia lub oświadczenia o nieprzekroczeniu kwoty należnego podatku za 2016 r. Za taką okoliczność z całą pewnością nie można uznać wysyłki przedmiotowego oświadczenia pod niewłaściwy adres e-mail organu rentowego. Tego rodzaju błąd należy traktować w kategoriach swoistego niedbalstwa oraz braku staranności, jakiej można oczekiwać od osoby należycie dbającej o własne interesy. Obowiązkiem odwołującego się jako osoby należycie dbającej o własne sprawy było zainteresowanie się czy jego oświadczenie dotarło do KRUS przed upływem ustawowego terminu.

Wobec powyższego Sąd uznając, że zaskarżona decyzja Prezesa KRUS jest prawidłowa, odpowiada przywoływanym wyżej przepisom i rzeczywistemu stanowi, oddalił złożone odwołanie po myśli art. 477¹⁴§1 k.p.c.